

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2020/1322

z 23. septembra 2020,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty 3-monochlórpropándiolu (3-MCPD), esterov mastných kyselín 3-MCPD a glycidylesterov mastných kyselín v určitých potravinách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

keďže:

- (1) Nariadením Komisie (ES) č. 1881/2006 ⁽²⁾ sa stanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách. V prílohe k uvedenému nariadeniu sú stanovené maximálne hodnoty pre 3-monochlórpropándiol (3-MCPD) a glycidylestery mastných kyselín.
- (2) Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „skupina CONTAM“) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín prijala 21. novembra 2017 vedecké stanovisko ⁽³⁾ k aktualizácii svojho hodnotenia rizík pre zdravie ľudí v súvislosti s prítomnosťou 3-monochlórpropándiolu (ďalej len „3-MCPD“) a jeho esterov mastných kyselín v potravinách, ktoré bolo uverejnené v roku 2016 ⁽⁴⁾, vzhľadom na zistené vedecké odlišnosti týkajúce sa stanovenia prípustného denného príjmu v správe Spoločného výboru expertov FAO/WHO pre prídavné látky a kontaminanty v potravinách ⁽⁵⁾.
- (3) Skupina CONTAM stanovila aktualizovaný skupinový prípustný denný príjem na úrovni 2 µg/kg telesnej hmotnosti na deň v prípade 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín. Poznamenala, že tento príjem nie je v prípade dospelých populácie prekročený. Mierne prekročenie prípustného denného príjmu však bolo zaznamenané u mladších vekových skupín s vysokou mierou konzumácie, a najmä u dojčiat kŕmených výlučne počiatočnou dojčenskou výživou.
- (4) 3-MCPD a jeho estery mastných kyselín sú procesné kontaminanty, ktoré sa tvoria počas rafinácie rastlinných olejov. Preto je vhodné stanoviť maximálne hodnoty obsahu 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín v rastlinných olejoch a tukoch umiestňovaných na trh na účely ich použitia konečným spotrebiteľom alebo ako zložky potravín. Keďže panenské olivové oleje neobsahujú glycidylestery mastných kyselín ani 3-MCPD a jeho estery mastných kyselín, je vhodné, aby sa na panenské oleje neuplatňovali tieto nové maximálne hodnoty obsahu 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín ani existujúce maximálne hodnoty obsahu glycidylesterov mastných kyselín.
- (5) Vzhľadom na možné zdravotné riziko pre dojčatá a malé deti je však vhodné stanoviť prísnejšie maximálne hodnoty v prípade rastlinných olejov a tukov určených na výrobu detských potravín a potravín spracovaných na báze obilnín pre dojčatá a malé deti.
- (6) S cieľom vylúčiť akékoľvek možné zdravotné riziká, pokiaľ ide o dojčatá a malé deti, najmä s ohľadom na možnú expozíciu 3-MCPD a jeho esterom mastných kyselín v prípade dojčiat kŕmených výlučne počiatočnou dojčenskou výživou, je vhodné stanoviť osobitné prísne maximálne hodnoty pre počiatočnú dojčenskú výživu, následnú dojčenskú výživu a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti, v závislosti od toho, či je táto výživa predávaná v práškovej alebo tekutej forme.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5).

⁽³⁾ EFSA CONTAM Panel (Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci), 2018. Vedecké stanovisko k aktualizácii hodnotenia rizík v súvislosti s 3-monochlórpropándiolom a jeho esterami mastných kyselín. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2018) 16 (1):5083, s. 48, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5083>.

⁽⁴⁾ EFSA CONTAM Panel (Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci), 2016. Vedecké stanovisko k rizikám pre zdravie ľudí, ktoré predstavuje výskyt 3-monochlórpropándiolu a 2-monochlórpropándiolu (MCPD) a ich esterov mastných kyselín a glycidylesterov mastných kyselín v potravinách. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2016) 14(5):4426, s. 159 doi:10.2903/j.efsa.2016.4426.

⁽⁵⁾ *Safety evaluation of certain contaminants in food* (Hodnotenie bezpečnosti niektorých kontaminantov v potravinách). WHO Food Additives Series, No. 74, 2018. Toxicological Monographs 19 bis of the 83rd meeting. <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/276868/9789241660747-eng.pdf?ua=1>.

- (7) Vzhľadom na to, že bolo zaznamenané mierne prekročenie prípustného denného príjmu u mladších vekových skupín s vysokou mierou konzumácie a nielen v prípade dojčiat kŕmených výlučne počiatočnou dojčenskou výživou, je vhodné uplatniť rovnako prísne hodnoty aj na nápoje na výživu malých detí, keďže takéto nápoje konzumujú aj deti mladšie ako tri roky. Okrem toho je vhodné stanoviť existujúce maximálne hodnoty obsahu glycidylesterov mastných kyselín vzťahujúce sa na počiatočnú dojčenskú výživu a následnú dojčenskú výživu, ako aj pre nápoje na výživu malých detí.
- (8) Vedecké publikácie a zozbierané údaje o výskyte navyše nedávno preukázali, že vysoké úrovne glycidylesterov mastných kyselín, 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín sa môžu takisto nachádzať v rybom oleji a olejoch z ostatných morských živočíchov. S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí je vhodné stanoviť maximálne hodnoty obsahu glycidylesterov mastných kyselín a 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín v rybom oleji a olejoch z ostatných morských živočíchov.
- (9) Prevádzkovateľom potravinárskych podnikov by sa mal poskytnúť dostatok času na to, aby mohli prispôsobiť svoje výrobné procesy, a preto je vhodné, aby sa maximálne hodnoty obsahu 3-MCPD, jeho esterov mastných kyselín a nové maximálne hodnoty glycidylesterov vzťahujúce sa na nápoje na výživu malých detí, rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov uplatňovali až od 1. januára 2021. Navyše je vhodné umožniť, aby výrobky, ktoré nespĺňajú maximálne hodnoty obsahu 3-MCPD a jeho esterov mastných kyselín a ktoré boli umiestnené na trh pred uvedeným dátumom, mohli zostať na trhu do ich dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby. Vzhľadom na to, že glycidylestery mastných kyselín sú genotoxickými karcinogénmi a ich prítomnosť preto predstavuje vyššie riziko pre verejné zdravie, by výrobky, ktoré nespĺňajú nové maximálne hodnoty obsahu glycidylesterov mastných kyselín a ktoré boli umiestnené na trh pred 1. januárom 2021, mohli zostať na trhu len počas obmedzeného časového obdobia.
- (10) Nariadenie (ES) č. 1881/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (11) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov uvedené v bodoch 4.2.1 a 4.2.2 prílohy k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 a nápoje na výživu malých detí uvedené v bodoch 4.2.3 a 4.2.4 uvedenej prílohy, ktoré boli umiestnené na trh v súlade s právnymi predpismi pred 1. januárom 2021, sa môžu naďalej predávať do 30. júna 2021.

Potraviny uvedené v bode 4.3 prílohy k nariadeniu (ES) č. 1881/2006, ktoré boli umiestnené na trh v súlade s právnymi predpismi pred 1. januárom 2021, sa môžu naďalej predávať do ich dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. septembra 2020

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

V prílohe k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 sa oddiel 4 „3-monochlórpropándiol (3-MCPD) a glycidylestery mastných kyselín“ nahrádza takto:

„Oddiel 4: 3-monochlórpropándiol (3-MCPD), estery mastných kyselín 3-MCPD a glycidylestery mastných kyselín

Potraviny ⁽¹⁾		Maximálne hodnoty obsahu (µg/kg)
4.1.	3-monochlórpropándiol (3-MCPD)	
4.1.1.	Hydrolyzovaná rastlinná bielkovina ⁽³⁰⁾	20
4.1.2.	Sójová omáčka ⁽³⁰⁾	20
4.2.	Glycidylestery mastných kyselín vyjadrené ako glycidol	
4.2.1.	Rastlinné oleje a tuky, rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov umiestňované na trh na účely ich použitia konečným spotrebiteľom alebo ako zložky potravín s výnimkou potravín uvedených v bode 4.2.2 a panenských olivových olejov ^(*)	1 000 (***)
4.2.2.	Rastlinné oleje a tuky, rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov, ktoré sú určené na výrobu detských potravín a potravín spracovaných na báze obilnín pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾	500 (***) (*****)
4.2.3.	Počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ a nápoje na výživu malých detí ⁽²⁹⁾ ^(**) (v práškovej forme)	50 (***)
4.2.4.	Počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ a nápoje na výživu malých detí ⁽²⁹⁾ ^(**) (v tekutej forme)	6,0 (***)
4.3.	Suma 3-monochlórpropándiolu (3-MCPD) a esterov mastných kyselín 3-MCPD vyjadrená ako 3-MCPD (****)	
4.3.1.	Rastlinné oleje a tuky, rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov umiestňované na trh na účely ich použitia konečným spotrebiteľom alebo ako zložky potravín s výnimkou potravín uvedených v bode 4.3.2 a panenských olivových olejov ^(*) : — oleje a tuky z kokosových orechov, kukurice, repky olejnej, slnečnice, sójových bôbov, palmových jadier a olivových olejov (zložené z rafinovaného olivového oleja a panenského olivového oleja) ^(*) a zmesi olejov a tukov s olejmi a tukmi iba z tejto kategórie, — ostatné rastlinné oleje [vrátane oleja z olivových výliskov ^(*)], rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov a zmesi olejov a tukov s olejmi a tukmi iba z tejto kategórie, — zmesi olejov a tukov z uvedených dvoch kategórií.	1 250 2 500 — (****)
4.3.2.	Rastlinné oleje a tuky, rybí olej a oleje z ostatných morských živočíchov, ktoré sú určené na výrobu detských potravín a potravín spracovaných na báze obilnín pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾	750 (*****)
4.3.3.	Počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ a nápoje na výživu malých detí ⁽²⁹⁾ ^(**) (v práškovej forme)	125 (*****)
4.3.4.	Počiatočná dojčenská výživa, následná dojčenská výživa a potraviny na osobitné lekárske účely určené pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾ a nápoje na výživu malých detí ⁽²⁹⁾ ^(**) (v tekutej forme)	15 (*****)

-
- (*) Ako sú vymedzené v časti VIII prílohy VII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).
- (**) „Nápoj na výživu malých detí“ je nápoj na báze mlieka a podobné proteínové výrobky určené pre malé deti. Tieto výrobky nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 609/2013 (Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o nápojoch na výživu malých detí) (COM/2016/0169 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=SK>).
- (***) V prípade rybieho oleja a olejov z ostatných morských živočíchov a nápojov na výživu malých detí sa maximálne hodnoty uplatňujú od 1. januára 2021.
- (****) Maximálne hodnoty sa uplatňujú od 1. januára 2021.
- (*****) Oleje a tuky používané ako zložka zmesi musia spĺňať maximálnu hodnotu stanovenú pre daný olej a tuk. Hodnota sumy 3-monochlórpropándiolu (3-MCPD) a esterov mastných kyselín 3-MCPD vyjadrenej ako 3-MCPD v zmesi preto nesmie prekročiť hodnotu vypočítanú v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1881/2006. V prípade, že kvantitatívne zloženie nie je príslušnému orgánu a prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku, ktorý zmes neprodukuje, známe, hodnota sumy 3-MCPD a esterov mastných kyselín 3-MCPD vyjadrenej ako 3-MCPD v zmesi nesmie v žiadnom prípade prekročiť 2 500 µg/kg.
- (*****) Ak je výrobok zmesou rôznych olejov alebo tukov rovnakého alebo rôzneho botanického pôvodu, na zmes sa uplatňujú maximálne hodnoty. Oleje a tuky používané ako zložka zmesi musia spĺňať maximálne hodnoty stanovené pre daný olej a tuk v bode 4.3.1.
- (*****) V záujme ich zníženia sa maximálne hodnoty opätovne preskúmajú do dvoch rokov odo dňa uplatňovania.“
-